

Wojciech Twardowski

Tresta Rządowa, pow. Opoczno. Stanowiska 1, 2 i 3

Informator Archeologiczny : badania 3, 99-100

1969

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

TRESTA RZĄDOWA. pow. Opatów
Stanowiska 1, 2 i 3

Muzeum Regionalne w Radomiu
i Konserwator Zabytków
Archeologicznych w Kielcach

Badania prowadził mgr Wojciech Twardowski.
Finansował Zarząd Inwestycji Zabudowy Do-
rzecza Wisły Środkowej. Drugi sezon badań.
Stanowisko 1 - wielokulturowe: cmentarszysko
ciałopalne z końca epoki brązu i początków
epoki żelaza, osada kultury trzcinieckiej;
ślady osadnictwa z okresu neolitu /kultura
dołkowo-grzebykowa/ i okresu lateńskiego.
Stanowiska 2 i 3 - osada kultury łużyckiej
z końca epoki brązu.

S t a n o w i s k o 1

Cmentarszysko. W lipcu i sierpniu przebadano powierzchnię
9,5 ara do średniej głębokości 1 m. Odkryto łącznie 123 groby,
w tym 4 jamowe. Większość grobów przykryta była pojedynczymi
kamieniami lub niewielkimi brukami kamiennymi nakrywającymi
popielnice, albo kości i resztki stosu. Tylko w kilku grobach
odnaleziono dodatkowe naczynia /małe czerpaki, naczynia minia-
turowe/, natomiast w innych - często stwierdzono ich obecność
wśród kamieni nad popielnicami. W wielu popielnicach znalazio-
no skromne przedmioty z brązu, głównie skręty z drutu a w jed-
nym przypadku bransoletę otwartą z ornamentem ze skośnych na-
cięć. Popielnice są najczęściej dwustożkowate, z baniastym
lub dwustożkowym brzuścem i długą szyją, czasami są chropowa-
cone i mają formę baniastą lub jajowatą, a czasami są to dwu-
stożkowe amfory z uchami powyżej załomu brzuśca. Cechy powta-

rzające się w ceramice to: chropowacenie części środkowej brzośca, gładka czarna powierzchnia wielu naczyń, ornament z rytych linii poziomych i ornament wygniatały karbowaną główką szpili. Szczególną uwagę zwraca naczynie z rytym ornamentem figuralnym. Na jego szyi przedstawione są postacie ludzkie /prawdopodobnie kobiece/ w pozach tanecznych.

Omentarsysko, w sposób zwarty, zajmowało kulminację piaszczystego wzniesienia na przestrzeni około 9 arów. Jeden z grobów oddalony był około 100 m od południowego krańca, co stanowi trudny do wytłumaczenia wyjątek. Badanie omentarsyska zakończono.

Osada. Poniżej poziomu występowania grobów odsłonięto warstwę kulturową i kilkadziesiąt jam osadniczych. Ceramika i z warstwy i z jam nosi cechy kultury trzcinieckiej i grupy konstantynowskiej kultury łużyckiej. Oprócz fragmentów naczyń odnaleziono rdzenie i narsędzia krzemienne, kamienne rozcierniacze, grociki sercowate i fragment przęślika. Osada zajmuje rozległy teren i badania jej będą ewentualnie kontynuowane.

S t a n o w i s k a 2 i 3

Położone w widłach Pilicy i bezimiennego strumienia, na wysokim brzegu rzeki. Teren porośnięty lasem. Wykonano tu 5 wykopów sondażowych o łącznej powierzchni 125 m². Na głębokości około 40-80 cm, w ciemnoszłym piasku stwierdzono skąpe występowanie ceramiki kultury łużyckiej z końca epoki brązu. Na stanowisku 3, bliżej strumienia, natrafiono na jamy osadnicze tejże kultury. Osadnictwo łużyckie było tu rozproszone ale prawdopodobnie zajmowało rozległe obszary.

Badania będą kontynuowane.